N°. 85. 1851.

BREDASCHE COURANT.

DONDERDAG 23 OCTOBER.

De Staatsraad, Commissaris des Konings in de Provincie *Noordbrabant*, ontvangen hebbende eene missive van Zijne Exellencie den heer Minister van Binnenlandsche Zaken, van den 8. dezer, n°. 126, 4e afdeeling M., [illegible] het Departement van Oorlog de Chefs van de [illegible] korpsen heeft gemagtigd, om aan de miliciens der ligting van den jare 1858, de vereischte toestemming tot het aangaan van huwelijk te verleenen, onder bepaling dat de manschappen, welke zulks verlangen, en schuld op het kleeding- en reparatie-fonds hebben, vooraf die schuld zullen moeten aanzuiveren; terwijl aan hen die daartoe buiten staat zijn, mede vergunning tot het aangaan van huwelijk zal worden verleend, mits door eene verklaring, af te geven door de bevoegde Autoriteit, hun onvermogen doende blijken.

Brengt zulks ter kennisse van de stedelijke en plaatselijke Besturen in de Provincie, ten einde daaraan publiciteit te geven.

En zal deze in het *Provinciaal Blad* worden opgenomen.

's Hertogenbosch, den 13. October 1851.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voornoemd,
A. J. BORRET.

PUBLICATIE.

De BURGEMEESTER der Gemeente *BREDA;* brengt bij deze ter kennisse van het algemeen, dat het bureau van stemopneming voor de inlevering der stembriefjes ter benoeming van een Lid van den Gemeenteraad in plaats van den Heer *H. van der Steenstraten*, die als zoodanig heeft bedankt, zal geopend zijn op Vrijdag den 24. October 1851, ten Raadhuize alhier, des morgens ten negen ure, wordende de Kiezers uitgenoodigd hunne Stembriefjes binnen den bepaalden tijd in te leveren, als kunnende na *vier* ure geene briefjes meer worden aangenomen, dan van de zich alsdan in de zaal bevindende Kiezers, alsmede opmerkzaam gemaakt op de volgende bepalingen der kieswet, omtrent het stemmen voorgeschreven, [illegible]

Dat het Stembriefje schriftelijk ingevuld, door den Kiezer *in persoon* in de stembus moet gestoken worden.

Dat geen ander briefje dan dat, hetwelk hem is toegezonden, en van het Gemeente-zegel voorzien is, mag worden gebruikt.

Dat het briefje *niet* onderteekend mag zijn, en geen andere briefjes omvatten of daaraan opzettelijk zijn vastgehecht, terwijl alle afwijkingen van deze voorschriften en van hetgeen verder bij art. 61 der Kieswet is vermeld, het Stembriefje van onwaarde zoude maken.

Met kennisgeving verder dat de opening der Stembriefjes zal plaats hebben op den daaraanvolgenden dag, zijnde Zaturdag den 25 October mede ten Raadhuize, aanvangende des morgens ten negen uren, in het bijzijn van alle Kiezers, die daarbij verlangen tegenwoordig te zijn.

Breda, den 20. October 1851.

DE ROY,

Afgekondigd ter puije van het Raadhuis der Gemeente *Breda*, heden den 21. October 1851.

In kennisse van mij,
Stads-Secretaris,
L. D. G. TEYCHINÉ.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 20sten October.

— Vrijdag is de heer *Billault* in de hoofdstad aangekomen en heeft onmiddelijk eene lange konferentie gehad met den President der republiek, waarin [illegible] de zamenstelling van een nieuw kabinet te bepalen. Allerlei tegenstrijdige geruchten hebben zich daarop verbreid; volgens sommigen zouden de heeren *Baroche*, *Fould* en *Rouher* aan het ministerie blijven en de heer *Billault* hun worden toegevoegd; volgens anderen had laatstgenoemde zich met den President niet kunnen verstaan, en zou deze zich nu willen wenden tot lieden van een nog meer zuivere republikeinsche strekking. Intusschen zijn de conferentiën Zaturdag en Zondag voortgezet, maar hebben werkelijk tot niets geleid, zoodat de heer *Billault* Zondag avond vermeende dat de onderhandelingen afgebroken waren, toen hij tegen middernacht op nieuw bij den President ontboden werd; hij begaf zich echter, aangezien het late uur, eerst heden morgen vroeg tot hem, doch zonder resultaat; het bleek dat men het over de voorwaarden niet eens kon worden, zoodat nu alle onderhandeling bepaald afgebroken werd. Naar men verneemt wilde de heer *Billault* wel bewilligen in de afschaffing der kieswet van 31 Mei, maar wilde hij de inconstitutionnele herkiezing van *Louis Napoleon* in 1852 niet voorstaan en verlangde, hij voor zich het ministerie van binnenlandsche zaken, de prefectuur van policie en die van het Seine-departement.

De *Siècle*, *l'Assemblée Nationale* en *l'Ordre* bevestigen dat de onderhandelingen met den heer *Billault* afgebroken zijn.

Naar sommigen willen zou *Louis Napoleon* reeds leed gevoelen dat hij met zijn tegenwoordig ministerie gebroken heeft, en weerhield hem nog [illegible] van aan 't bestuur te blijven; anderen meenen dat hij nu weder het vorig interimair ministerie, waarvan de heeren *Vaïsse* en *Royer* deel uitmaakten, het bestuur voorloopig zal toevertrouwen, tot het hem gelukken mag een ministerie overeenkomstig zijne inzigten te vinden.

De permanente commissie hield gisteren eene nieuwe bijeenkomst; zoo als te voorzien was, is daarin niets gewigtigs voorgevallen. Eenige leden die uit hunne departementen waren teruggekomen, hebben het vroeger medegedeelde berigt bevestigd; dat de veranderde politiek van den President, in de departementen een noodlottigen indruk had te weeg gebragt. De Commissie zal Donderdag ek. weder bijeenkomen, tenzij het nieuw ministerie vóór dien tijd mogt worden benoemd, wanneer zij onmiddellijk zou worden bijeengeroepen.

— Het aanzien van den generaal *Changarnier* neemt in de tegenwoordige omstandigheden zeer toe; dagelijks ontvangt hij een groot getal vertegenwoordigers, dagbladschrijvers en officieren; onder anderen heeft men opgemerkt dat de kolonel van het 43ste regiment van linie, dezer dagen te Parijs gekomen, dadelijk een officieel bezoek bij hem afgelegd heeft.

— Ter beurze waren genoteerd: 3 pCt. 55,75; 5 pCt. 90,55; Nap. renten 99,25; Rom. L. 74.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 19den October.

Naar hier wordt gemeld, verwacht men met den 1. November een bondsbesluit, betrekkelijk het regt van vereeniging en vergadering in Duitschland. Men wil weten dat de daartoe betrekkelijke in 1832 aangenomen beginselen weder in 't leven zullen worden geroepen.

— Men schrijft uit Dusseldorp, dat op den 15den dezer de arbeid aan den Pruissch-Nederlandschen spoorweg een aanvang heeft genomen en hij de rigting zou nemen over Stukrade, Wesel en Emmerik.

— De stam der Wahabiten, eene secte die *Mohammed* wel als den stichter harer godsdienst, maar niet als goddelijk profeet erkent en het hare roeping acht alle anders dan zij geloovenden met het zwaard te verdelgen, heeft, na zich meer dan dertig jaren rustig gehouden te hebben, onverwachts een aanval op de heilige steden Mekka en Medina gedaan en die geheel uitgeplunderd. De moskeën zijn niet gespaard, maar van alle kostbare voorwerpen beroofd, en eene menigte inwoners is vermoord of gevankelijk weggevoerd. Zoodra deze tijding te Konstantinopel bekend was, riep de Sultan den Divan bijeen en werd besloten eene aanzienlijke krijgsmagt, onder de bevelen van *Mehmet*-pacha, den voormaligen gouverneur van Aleppo, naar Mekka te zenden, om de Wahabiten te tuchtigen en te verdrijven.

ENGELAND.

LONDEN, den 18den October.

Het te Liverpool van Gibraltar gearriveerd schroefstoomschip *Arno* brengt berigt, over dat *Kossuth*, die te Gibraltar was, verlangd had, met zijne familie en gevolg, te zamen 57 personen, aan boord van dat vaartuig naar Engeland te komen, mits het naar Southampton stevende, om hen daar aan land te zetten, waartoe de gezagvoerder echter geene vrijheid meende te hebben. De ex-dictator zou nu eene andere spoedige gelegenheid afwachten.

Gisteren, was te Southwark, eene openbare vergadering belegd, om over het aanbieden van een adres aan *Kossuth* en het vestigen van een fonds tot ondersteuning van hem en de zijnen te beraadslagen. De opkomst en geestdrift waren zeer gering, en niet dan na veel woordenwisseling werd tot het een en ander besloten.

— Zeer ontmoedigende berigten van de Kaap de Goede Hoop, tot 26 Augustus, zijn hier ontvangen. De Kolonie werd honderde mijlen landwaarts in door de inlandsche stammen afgeloopen, terwijl de troepen op verre na niet in staat waren hen te beteugelen. Onder de inlandsche troepen namen muiterij en insubordinatie meer en meer toe, en vele Hollandsche boeren hadden andermaal de wapenen tegen de Engelschen opgevat.

— In eene jl. Vrijdag gehouden raadsvergadering der admiraliteit is besloten, dat in het begin van het volgende jaar weder eene expeditie ter opsporing van sir *John Franklin* zal worden uitgezonden.

— Het voorloopig berigt wegens het overlijden van den beroemden zendeling dr. *Karel Gützlaff*, Chineesch secretaris bij het Gouvernement te Hong-Kong en bij den plenipotentiaris en superintendent van den Engelschen handel in China, heeft zich maar al te zeer bevestigd, zoowel door een

alleen ontvangen bijzonderen brief zijner weduwe, als door het dagblad *Overland Friend of China* van 24 Augustus laatstleden, waarin eenige bijzonderheden wegens zijn afsterven en een uittreksel uit de kort daarna door den eerw. dr. *Moncrieff* gehouden leerrede gevonden worden, aan welk een en ander wij het volgende ontleenen:

Gedurende ruim veertien dagen leed *Gützlaff* aan rheumatische jicht, die met ongesteldheid de nieren aandeed en algemeene waterzucht ten gevolge had, aan welke hij den 9 Augustus, te Victoria op Hong-Kong, in den ouderdom van 48 jaren, bezweek. Zijne begrafenis werd door den Gouverneur en den heer mr. *D. Jardine* als eerste rouwdragers, verder door den Luitenant-Gouverneur, den Secretaris van het Gezantschap, den Kolonialen Secretaris en al de voornaamste ambtenaren, in zoo ver ziekte hen niet belette, bijgewoond. Na den afloop der Engelsche dienst hield de eerw. *Genaehr*, van het Rijnsche Zendeling-Genootschap, eene toespraak tot de talrijk aanwezige Chinezen, waarna de dienst eindigde met een beurtzang, door Chinesche jongelieden uitgevoerd, welke sedert eenigen tijd onderwijs van dien zendeling ontvangen.

— Uit de per Overlandmail overgebragte berigten wegens den opstand in China laat zich opmaken dat de tegen de rebellen uitgezonden gouverneur-generaal *Seu* zich eerder door hunne bedreigingen had laten verschrikken dan dat hij een geregelden aanval op hen had durven wagen, en dat de opstandelingen de Keizerlijke militairen die hun in handen vielen, zeer wreed bejegenden en honderden hadden afgemaakt.

— De berigten uit Nieuw Zuid-Wales van den 7den Julij, houden weder vele bijzonderheden in omtrent het vinden van goud aldaar, en het is nu uitgemaakt zeker dat er eene uitgestrekte goudstreek is, rijk genoeg aan goud en andere delfstoffen om den arbeid der opdelving ruim te beloonen. Uit dezelfde berigten verneemt men, dat ook in de naburige kolonie Victoria (Port Philip) goud is gevonden, zoodat de goudstreek zich ook in dat gedeelte van Australië schijnt uit te strekken.

BELGIE.

BRUSSEL, den 21sten October.

Het regeringsblad behelst een koninklijk besluit van den 14den October, strekkende «om gevolg te geven aan de toezegging om de onderscheidene vraagpunten betreffende het krijgswezen door eene commissie te doen onderzoeken.» Daarbij wordt bepaald dat eene commissie, door den minister van oorlog in overeenstemming met den ministerraad en onder 's Konings goedkeuring zamen te stellen uit leden der beide wetgevende kamers, uit hoofd-officieren van het leger, en uit de voorzitters der vroeger benoemde speciale commissiën tot onderzoek der onderdeelen van het krijgswezen, — al wat 's lands militaire inrigtingen betreft, zal onderzoeken en daarvan aan den minister van oorlog verslag zal doen.

— Uit de taal die de *Indépendance*, het orgaan van het ministerie, voert, kan men opmaken dat het bewind bij zijn voornemen volhardt om het voorstel tot belasting der erfenissen in de regte lijn op nieuw aan eene stemming in den senaat te onderwerpen, en zoo het wederom mogt worden verworpen, af te treden.

Voor de hervatting van de zittingen der kamers, op den 4den November eerstkomende, zullen nog twee leden van den senaat gekozen worden, daar te Brussel een ministerieel lid bedankt heeft en te Verviers een antiministerieel lid is gestorven.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 22sten October.

Heden, den 22sten October, heeft te dezer Stede de plegtige beëediging en installatie van den Nieuwen Gemeenteraad plaats gehad. Nadat zulks geschied was, werd tot de benoeming van verschillende betrekkingen en commissiën overgegaan.

Tot wethouders werden gekozen: de heeren Mr. *C. Pels Rijcken* en *J. C. van Mierlo HEz.*

Tot ambtenaren van den burgerlijken stand: de heeren Mr. *C. Pels Rijcken*, *J. C. van Mierlo HEz.* en Mr. *J. F. C. J. de Roy*, met bepaling dat zij de dienst en werkzaamheden onderling zullen regelen.

Vervolgens werden verschillende commissiën verkozen, als: voor het ontwerpen van het Reglement van orde voor de vergadering van den Gemeenteraad, de Heeren: Mr. *C. Pels Rijcken*, *J. C. van Mierlo HEz.*, *N. R. H. Gulje*, *J. A. van der Burgh* en Mr. *E. de Man Ez.*

Tot regeling van den aard en het bedrag van den borgtogt voor den Gemeente-Ontvanger, de Heeren: *F. J. van den Goorbergh*, *G. van Alphen*, *J. B. N. Laurijssen* en *L. F. W. van Cooth.*

Eene Commissie voor de Gemeente-Begrooting over 1852, de Heeren: *J. C. van Mierlo HEz.*, *N. R. H. Gulje*, *J. A. van der Burgh*, [illegible] [illegible] Secretaris. Voor [illegible] verkiezing van een Lid van den Gemeenteraad, werden verkozen de Heeren: Burgemeester Voorzitter, *J. A. van der Burgh* en Mr. *E. de Man Ez.*, beide Stemopnemers, en de Heer *N. R. H. Gulje*, ter vervanging van een van beide bij ontstentenis.

Eindelijk werd door den heer *J. C. van Mierlo HEz.* rapport uitgebragt omtrent de situatie van het gebouw der stads-scholen; waarop is besloten de verhuring van hetzelve over te laten aan Burgemeester en Wethouders onder goedkeuring van den Gemeenteraad.

Tijdens de vergadering werden door het Muzijkgezelschap de *Koninklijke Bredasche Philharmonie*, op de Markt voor het stadhuis, verschillende muzijkstukken op eene voortreffelijke wijs uitgevoerd, als eene hulde aan den Nieuwen Gemeenteraad, uit welks boezem eene commissie benoemd werd om namens den Raad gezegd Gezelschap daarvoor dank te betuigen.

De Afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zouden zich gisteren bezig houden met het onderzoek van de ontwerpen van wet, als: 1°, tot uitvoering van art. 8 der wet van 30 Mei 1847 (regten in- en uitvoer op de granen; 2°, omtrent den waarborg en belasting der gouden en zilveren werken, en 3°, tot aanvulling der wet houdende vaststelling van hoofdstuk IV der Staatsbegrooting.

— Bij besluit van den 19den dezer, heeft Zijne Majesteit den Minister van Oorlog, met den laatsten October aanstaande, eervol ontheven van het bestuur van het departement van Marine, en is door Hoogstdenzelve, te rekenen van datzelfde tijdstip af, tot Minister van Marine benoemd, de schout-bij-nacht *J. Enslie*, thans directeur en kommandant der Marine te Willemsoord.

— Uit het Koninklijk besluit betreffende het briefport en de briefwisseling tusschen Nederland en Oost-Indie, door middel van den landpost, blijkt onder anderen:

Het port der brieven, tusschen het Rijk en Neêrlandsch Indië, door middel van den Indischen landpost, over en weder verzonden wordende, bedraagt *tien* cents ten behoeve van het Rijk, en *vijf en twintig cents* ten behoeve der koloniale kas, onverminderd de vergoeding van hetgeen aan buitenlandsche regeringen of administratiën betaald wordt, wegens regten van doorvoer, of kosten van vervoer over den afstand tusschen de grenzen van het Rijk en de haven in Britsch-Indie, waar de brievenmalen van wege de regering van Neêrlandsch Indië worden afgehaald of aangebragt. — Gemelde gezamelijke porten en verschotten worden voor brieven, die enkel zijn, naar mate van den weg, waar langs de verzending in Europa plaats vindt, geheven tot het volgende bedrag: bij verzending over Frankrijk, langs den weg van Marseille, *f* 1.40; bij verzending over Engeland, langs den weg Southamton, *f* 1.30, en bij verzending over Duitschland, langs den weg van Triest, *f* 1.20.

Als enkel worden beschouwd,

Bij verzending over Marseille, brieven waarvan het gewigt minder dan $7^1/_2$ wigtjes bedraagt. Wegens de zwaardere brieven of pakketten is verschuldigd, van $7^1/_2$ tot beneden 10 wigtjes, anderhalfmalen, en voor elke 5 wigtjes of gedeelte van 5 wigtjes daarenboven, een half port meer.

Bij verzending over Southampthon of over Triest, de brieven van 15 wigtjes of daarbeneden. Wegens de zwaardere brieven is het port verschuldigd van 15 tot en met 30 wichtjes, tweemaal, en voor elke 15 wichtjes of gedeelte van 15 wigtjes daarenboven, eenemaal het port meer.

Brieven kunnen, naar verkiezing der afzenders, over en weder, geheel ongefrankeerd of ook wel gefrankeerd, tot aan de plaats van bestemming worden verzonden. Eene gedeeltelijke frankering wordt niet toegelaten. — Er kan aanteekening van brieven plaats hebben, tegen betaling van een aanteekengeld van *een gulden* buiten het gewone port.

De nieuwspapieren, tijdschriften, aankondigingen, berigten, prospectussen, prijscouranten, en in het algemeen alle gedrukte stukken, mits onder kruisband of onder eene reep papier, in dier voege ingepakt, dat het onderzoek naar den inhoud mogelijk zij, en geheel gedrukt of gesteendrukt, zonder eenig handschrift, cijfers of teekens, de plaats van schrift vervangende, te bevatten, kunnen ter plaatse van afzending, over den geheelen afstand worden gefrankeerd, tegen betaling van vijftien cents voor ieder vel of blad. Er wordt geene vrijstelling van briefport toegestaan noch genoten voor brieven, die met den Indischen landpost verzonden worden.

Gemelde bepalingen worden voor de eerste maal toegepast op de brieven, welke met den Indischen landpost, van de maand December aanstaande uit het Rijk naar Neêrlandsch Indië, of uit de kolonie naar het Moederland verzonden worden.

— Bij besluit van den 18den October jl., n°. 4, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, te benoemen: tot heemraad in het dijkbestuur van Dieden, Noordbrabant, *J. B. van den Bergh.*

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 13den October 1851, n°. 73, is tot regter plaatsvervanger in de arrondissements-regtbank te Breda benoemd mr. *A. C. D. Pels Rijken*, advocaat aldaar.

— Bij arrest van het Provinciaal Geregtshof in Zuid-Holland zijn dezer dagen schuldig verklaard [illegible] gecondemneerde *H. M. Boers* en *V. de Jong* [illegible], *A. Kersten*, *H. Jansen* en *M. Bossing*, wed. *H. Eveladt*, en wel *Boers* en *de Jong* als schuldig aan een aantal diefstallen, allen gepleegd met verzwarende omstandigheden; de derde en vierde (de bijzitten van de 1ste en 2de beschuldigden) aan medepligtigheid aan onderscheidene dezer diefstallen door het des bewust helen en verbergen van het gestolene, de vijfde en zesde aan gelijke medepligtigheid, door het des bewust opkoopen van het gestolene, en dienvolgens veroordeeld *H. M. Boers*, met inachtneming der bepalingen van art. 203 [illegible] jaren [illegible] tot vier jaren [illegible].

Boers moest nog bij verschillende vonnissen 23 jaren in het tuchthuis doorbrengen, zoodat hij met de hem nu opgelegde straf in het tuchthuis te verblijven heeft 30 jaren; hij heeft nu pas den ouderdom van 27 jaren bereikt.

— Het Koninklijk Nederlandsch Instituut van Wetenschappen, Letterkunde en schoone Kunsten heeft bij adres den Koning verzocht, dat het Z. M. behage, indien het bij de Staatsbegrooting van 1852 voorgedragen cijfer vastgesteld wordt, eene instelling op te heffen, die, den naam van *Koninklijk* dragende en geroepen tot de vervulling van gewigtige pligten, haar bestaan niet kan voortzetten, terwijl het Gouvernement hare billijke wenschen *onverhoord*, hare vertoogen *onbeantwoord*, zijne toezeggingen *onvervuld* laat.

— Gedeputeerde Staten van Zuidholland hebben, in antwoord op het adres van den gemeenteraad te Leiden, betreffende de quaestie van het huiszittenhuis, verklaard geene termen gevonden te hebben, op het vree-

ger besluit terug te komen. In voorziening van de beslissing dier Staten, zal men zich thans tot den Koning wenden.

— Mgr. *J. Zwijsen*, bisschop van Gerra in part. infid., heeft bij een herderlijken brief, gegeven den 16den dezer te Tilburg, bekend gemaakt dat hij het bestuur van het apostoliek vicariaat te 's Hertogenbosch aanvaard heeft, in stede van overleden bisschop van Emaus, Mgr. *H. den Dubbelden.*

— Den 20sten dezer is te Zwolle, tot groote droefheid der gemeente, na eene hevige ongesteldheid overleden de WelEerw. ZeerGel. Ds. *van Senden*, zoo goed als plotseling uit het midden van een der nuttigste en eervolste betrekkingen weggenomen.

— De drie personen dezer dagen te 's Hage en te Amsterdam onlangs ter zake van de uitgifte van valsche coupons gearresteerd, hebben naar men verneemt hunne schuld voor den regter-commissaris beleden en erkend dat zij ook de makers der coupons zijn.

— De *Zwolsche Courant* berigt uit Steenwijk, dat in de vorige week des nachts in de gemeente Steenwijkerwold vier en twintig schapen doodgebeten en vier gewond waren; hetzelfde had daags te voren plaats gehad met een grooter aantal onder Noordwolde, provincie Vriesland. De beesten waren allen in den hals gebeten; men wil deze slagting onder zoovele schapen aangerigt, aan een wolf of ander wild dier toeschrijven, hetwelk welligt uit een beestenspel ontsnapt is.

— Uit Nederland zijn op de Londensche wereldtentoonstelling met medailles bekroond de volgende heeren: de hoogl. *S. Bleekrode*, voor oxyde van stikstof-zink, ... *Schoonheyd en Westerbaan*, stijfsel; de Hollandsche spoorwegmaatschappij, wegens modellen van bruggen voor spoorwegen; *W. Jenken*, eene ploeg; *J. C. Zaalberg en Zoon*, dekens; *Petit* en *Fritsen*, klokkenspel; *P. Begoüt*, twee groote en twee kleine kandelaars; *D. Romain*, het zetten van edelgesteenten; *F. Zeegers*, Japansch scherm; *N. D. Brandon*, stearine kaarsen, *K. L. Enthoven*, ijzeren kraan; *B. C.* en *F. Honig*, stalen van parkement en dubbel olifants schrijfpapier; *W. F. Kroonenberg*, tapijtwerk, en *W. M. M. Logeman*, voor krachtige magneten.

— Per *Overlandmail* zijn tijdingen uit Batavia ontvangen, tot den 25sten Augustus. In den morgen van den 15den werd aldaar de treurige tijding ontvangen, dat des avonds te voren te Buitenzorg was overleden Mevrouw *E. C. Rochussen*, geb. *Vincent*, in den jeugdigen leeftijd van 24 jaren. Weinige weken te voren bevallen van een kind, dat het levenslicht niet mogt aanschouwen, bleef de bedroefde moeder aan het ziekbed gekluisterd, om het te verwisselen met het graf. De overledene is den 10den, in het park te Buitenzorg, ter aarde besteld. Indrukwekkend was deze plegtigheid, bij welke Z. Exc. de Gouverneur-Generaal zijnen diepbedroefden voorganger ter zijde ging, gevolgd door eene aanzienlijke schare.

In het Palembangsche hebben weder onrustige bewegingen plaats gehad, welke den waarnemenden resident, tevens militairen kommandant aldaar, hebben aanleiding gegeven, eene versterking van troepen te vragen. Den 13den Augustus zijn dan ook, met Zr. Ms. stoomschip *Ardjoeno*, gevoerd door den kapitein-luitenant ter zee *Voet*, op sleeptouw hebbende het Nederlandsche koopvaardijschip *Mary Hillegonda*, drie kompagnien van het 13de bataillon en eenige artilleristen derwaarts vertrokken, onder aanvoering van den majoor der infanterie *Meys*.

Bij besluit van den Gouverneur-Generaal van den 11den Augustus ll., n°. 1, waren de reeds gesuspendeerde regent van Kendal, residentie Samarang, radhen toemenggoeng Ario Poerbo di Ningrat, benevens eenige wedhonos van dat regentschap, uit hunne betrekkingen ontzet, en voor korteren of langeren tijd, naar elders verwijderd, ter zake van geldafpersingen, knevelarij en willekeurige beschikkingen over de goederen en den arbeid der aan hen ondergeschikte inlandsche bevolking.

De stoomschepen *Ardjoeno* en *Etna* hadden in de Maanden Julij en Augustus eenen kruistogt bewerkstelligd, tot opsporing van zeeroovers, doch hen nergens ontmoet. In de baai van Riouw vond men echter eenige kampongs, welke door de roovers kort te voren uit vrees verlaten waren, en welke de onzen, even als ettelijke praauwen en sampangs, verbrandden.

Volgens berigten van Maccasser, van den 17den Julij ll., zou de *cholera* die hoofdplaats, benevens de afdeelingen Boelecomba en Bontain en de zuiderdistricten verlaten hebben; op sommige plaatsen der noorderdistricten deden zich nog enkele gevallen voor. Op Saleyer was, volgens bekomene informatie, de ziekte heerschende. De berigten van Bima waren van kommervollen aard; in het begin der maand Mei ll. had zich de *cholera* daar vertoond, en was in het laatst der maand Junij nog heerschende. Een groot getal Boeginezen, Maleijers en Bimanezen, waren het slagtoffer dezer ziekte geworden; 2 Europesche en 2 inlandsche militairen en 3 burgers vonden mede den dood. De inlanders namen, uit vrees voor deze ziekte, de wijk naar andere negorijen en naar het gebergte, of waar zij dachten, dat zij zich nog niet vertoonde; velen stierven onder weg, verscheidene kampongs waren verlaten. Algemeen werd aldaar hongersnood verwacht, vermits vele eigenaars en bewerkers van rijstvelden aan de *cholera* waren gestorven, en zelfs onder het snijden der padie bezweken, zoodat het rijpe gewas verlaten en aan zijn lot overgegeven werd. In het uitgestrekte Bonie werd reeds min of meer gebrek ondervonden; ook daar had zich de *cholera* vertoond, en in de mandharsche en verder om de noord liggende streken, tot ver in het binnenland, in vrij erustige mate. Te Boeton was de Sultan aan de *cholera* bezweken.

Door Z. Exc. den gouverneur-generaal waren, onder anderen, benoemd: tot gewone leden van den Raad van verdediging van Neêrlandsch Indië: van de landmagt: de kolonel der genie Jhr. *R. G. B. de Vaynes van Brakel*, tevens president; de kolonel der artillerie, *A. Meis*, de luitenant-kolonel der genie *H. A. L. Bouquet*; de luitenant-kolonel der artillerie *C. H. G. Steuerwald*; de luitenant-kolonel der genie *W. C. von Schierbrand*; de majoor der artillerie *N. H. W. S. Whitton* en de majoor, adjudant van den bevelvoerenden generaal, *L. W. Beyerinck*. Van de zeemagt: de kapitein-luitenant ter zee *G. Vogelpoot*, de luitenants ter zee der 1ste klasse *P.* baron *Melvill van Carnbee* en *J. Grill*, tot secretaris van dien raad, de 1ste luitenant der artillerie *J. A. G. Kempees*.

Door den gouverneur waren bij het *militair departement* bevorderd, onder anderen, tot luitenant-kolonel de majoor *J. A. Waleson*; tot majoors, de kapiteins *L. Pison* en *H. W. Buysch*, tot majoor, kommandant der artillerie, ter Westkust van Sumatra, de kapitein *F. H. W. Kuyper*.

— Naar men verneemt, zal de nagedachtenis van wijlen Z. Exc. den vice-admiraal *E. B. van den Bosch* vereerd worden door de oprigting van een gedenkteeken uit vrijwillige bijdragen van zee-officieren van het Oost-Indische eskader en van het marinewezen in Oost-Indië, zoo mede uit die van den Nederlandsch-Indischen handelstand. Het project van dit gedenkteeken is ontworpen door den heer *H. de Bruijn*, voormalig officier der genie, en kenmerkt zich door netheid en eenvoudigheid. Het plan bestaat, hetzelve op te rigten tusschen het oosterhoofd van de Kalimaas en het westerhoofd van het bassin te Soerabaija.

— De inkomende en uitgaande regten op Java en Madura hebben, gedurende de zeven eerste maanden van het jaar 1851, zuiver opgebragt *f* 3,658,834.91, zijnde *f* 837,495.58 en *f* 879,434.39½, meer dan over hetzelfde tijdvak in de jaren 1849 en 1850 is verkregen.

Vervolg en Slot van het voorloopig verslag over den oogst van dit jaar in deze Provincie (Zie ons vorig Nommer).

Paarden- en duivenboonen. Gewoonlijk worden hiervan in de kantons Heusden en Waalwijk vele bunders gezaaid; ook dit jaar was dit mede het geval; maar terwijl zij met nat weêr in den grond gebragt waren, volgde hierop sterke droogte, waardoor het schoonhouden door het vele onkruid moeijelijk werd gemaakt, en vooral op zware kleigronden dit product als mislukt te beschouwen is; het stroo bleef zeer kort, en vele akkers zullen weinig meer dan 6 à 8 mud per bunder opbrengen; enkele andere zijn op 10 à 18 mud te schatten. In het kanton Bergen-op-Zoom daarentegen zijn de paarden- en duivenboonen extra goed uitgevallen; men schat aldaar de opbrengst op niet minder dan 40 mud per bunder; in sommige polders rekent men zelfs niet minder dan 50 mud per bunder te zullen oerschen, zijnde de qualiteit mede goed.

Vlas. In de kantons Oudenbosch en Bergen-op-Zoom is de vlasoogst niet meer dan middelmatig geweest, de gemiddelde prijs per bunder wordt gerekend op *f* 175. In het kanton Zevenbergen vreesde men dat, uit hoofde van den zachten winter, de landen zeer ongeschikt tot het zaaijen van lijnzaad zouden zijn, door dat de wintermulle, welke door de vorst wordt veroorzaakt, ontbrak; hierdoor is ook minder lijnzaad op de oude landen gezaaid; het uitgezaaide zoowel op de oude als nieuwe landen heeft aldaar een niet onvoordeelig resultaat opgeleverd; de prijzen van het op het veld verkocht groene vlas waren evenredig naar qualiteit. Men besteedde voor de beste qualiteiten per bunder van *f* 250 tot *f* 350.

Op zeer enkele plaatsen in de kantons Waalwijk en Heusden, inzonderheid op buiten- en nieuwe gronden, groeide het vlas zeer goed, maar bijna overal elders, inzonderheid op de oude landen, gaf het een geheel misgewas, minder door eenig gebrek, bederf of ziekte, dat wel ten gevolge van min gunstige weêrsgesteldheid voor deze belangrijke teelt. Zeer uiteenloopende is dan ook de opbrengst, van 60 tot 150 steen, ieder van 3 Nederlandsche ponden per bunder. Dit was het geval ook met het afkomend zaad, op de meeste akkers van 4 tot 9 mudden en op de weinige andere beter of het best gelukte tot 13 mudden. Er was dit jaar veel gezaaid. Op de zandgronden was dit gewas niet boven het middelmatige.

Meekrap. Deze heeft door den zachten winter niet geleden. De planting der kiemen in dit voorjaar heeft geregeld plaats gehad; zij ontwikkelden zich in den beginne zeer langzaam; later hebben zoowel de kiemen als de 2 en 3jarige mee zeer veel loof gemaakt.

De voor de teelt van 1851 te delven meede is van goede hoedanigheid, zuiver en gezond van wortel. Men mag veronderstellen dat de gemiddelde opbrengst zal zijn 1800 à 2000 pond Nederlandsch per bunder; de prijzen van dit product zijn echter buitengewoon laag; zijnde die der goede onberoofde meede thans per 1000 Ned. pond *f* 34 tot *f* 36.

Aardappelen. Even als in eenige vorige jaren ontstond ook dit jaar het bederf in het loof, doch weinig in de knol; allengs verminderde dit kwaad en later bij het rijp worden hield het geheel op, zoodat over het algemeen de hoedanigheid en de hoeveelheid dezer belangrijke vrucht allezins voldoende schijnen te zullen zijn; de prijzen waren tot heden vrij voordeelig voor den verbouwer en men schat de afkomst op 140 à 180 mud per bunder.

Wat betreft het aardappelgewas in de zware kleigronden, ook ten aanzien van hetzelve voedt men de hoop op een goed resultaat, ten ware de voortgang der ziekte, die zich weder na dan gevallen regen bij sommige soorten heeft ontwikkeld, voortgang moest hebben. Op de kleigronden in het kanton Oudenbosch schijnt de knol voor ¼ verloren.

De ontijdige werking van den Beerschen Overlaat heeft te weeg gebragt, dat een aantal bunders lage bouwlanden onder Beers, Linden, Gassel, Escharen en Velp enz. werden overstroomd, ten gevolge waarvan aldaar vele aardappelen vrij laat zijn gepoot.

Klaver. De klaver is in dezen zomer door de gedurige weêrsveranderingen zeer goed gegroeid, en heeft een goeden oogst opgeleverd; ook vleit men zich dat de opbrengst van het klaverzaad gunstig zal wezen.

Graslanden en Hooi. De graslanden, ofschoon in den beginne zeer goed met gras bezet, ondervonden later, bij de aanhoudende droogte, terughouding in den groei. In de zware kleilanden was de hooibouw zeer voldoende; de verpachtingsprijzen waren voordeelig. Langs den Maasdijk van Grave naar Crevecoeur is het gras, uit hoofde van den laten hoogen waterstand, veel tot vlot geschoten en de opbrengst van hooi veel minder dan in vorige jaren. De tweede snede, nawalde of toemaat genoemd, is niet overal goed gegroeid; in de kantons Waalwijk en Heusden heeft zij veel geleden, hier en daar door regen, elders door droogte, zoodat deze weinig opleverde.

Rundvee. Enkele gevallen van longziekte uitgezonderd, is het vee over het geheel gezond gebleven en goed gegroeid. Ofschoon de handel in vee over het algemeen minder beduidend, en het magere vee lager in prijs was, kan men echter als gunstige uitzondering melden, dat het vette vee en het kalfdragende tot aanzienlijke prijzen werd verkocht, terwijl de handel in kalveren, door den uitvoer naar andere rijken en gewesten zeer levendig is, en den landbouwer gewenschte uitkomsten en een aanzienlijk vertier oplevert.

Paarden. De handel in paarden was dit jaar merkelijk minder dan in vorige jaren en evenzeer de prijzen, ofschoon evenwel voor de beste soorten nog altoos goede prijzen worden besteed. De gesteldheid der paarden is zeer voldoende, ook de fokkerij was dit jaar naar wensch.

Varkens. De varkensteelt is niet toegenomen, vermoedelijk het gevolg der buitengewoon lage prijzen, welke de biggen nu drie achtereenvolgende jaren hebben gegolden. Er zijn geene ziekten onder de varkens bespeurd geworden.

Behalve in die gemeenten, welke door den hagelslag zijn geteisterd geworden, en daar waar men door den laten hoogen waterstand heeft geleden, mag men zich, over het algemeen, dit jaar in deze provincie over een vrij gunstig uitgevallen oogst verblijden.

KIEZERS-VEREENIGING TE BREDA.

Ter Vergadering der Kiezers-Vereeniging te Breda, gehouden den 20 October 1851, is tot Kandidaat voor den Gemeente-Raad, geproclameerd, wegens het bedanken van den Heer *H. van der Steenstraten*, den Heer *G. [illegible] Mens.*

Breda, den 22. October 1851.

Commissarissen der Kiesvereeniging voornoemd,
Mr. E. DE MAN Ez., *Voorzitter,*
L. D. G. TEYCHINÉ, *Secretaris.*

Ter vergadering der HANDELS-SOCIETEIT van den 20sten October jl. is bij meerderheid van stemmen, voor lid van de Gemeenteraad aangewezen, wegens het bedanken van den heer *H. van der Steenstraten*, den heer *A. A. N. Cuijpers.*

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 20 October.

TARWE [illegible] doen, met weinig handel; verkocht: 130 ℔ witbonte Pools. ƒ 288, bij partij; verder bij gerijven: 128; 130 ℔ bonte Pools. ƒ 278, 287; 126, 131 ℔ Gelders. ƒ 240, 258; 130 ℔ Kleefsche ƒ 260.

ROGGE ruim prijshoudend, doch met weinig handel; verkocht: 115, 116 ℔ Gedroogde ƒ 170, 172.

GERST prijshoudend: 114 ℔ Jar. Deens. ƒ 162.

HAVER zonder handel.

BOEKWEIT in een doen: 123 ℔ Amersf. ƒ 174; 120 ℔ Friesche ƒ 168.

KOOLZAAD: op 6 vaten Olie te leveren: in Nov. eerstk. 54 P. vl.; in April eerstk. 57½ P. vl.; in Sept. eerstk. 59 P. vl.

LIJNZAAD ten doen: 110, 114 ℔ Arch. ƒ 292½.

RAAPOLIE: op 6/w. ƒ 32; Vlieg. ƒ 30¾ à 31; 1 Nov. eerstk. ƒ 30¾; 1 Dec. eerstk. ƒ 31¼ à ½; 1 Mei eerstk. ƒ 33½; 1 Sept. eerstk. ƒ 34 à ¼.

LIJNOLIE: op 6/w. ƒ 34¾; Vlieg. ƒ 33¾ à ½.

HENNEPOLIE: op 6/w. ƒ 37½.

RAAPKOEKEN, per 1040 st., ƒ 55 à 58. — LIJNKOEKEN, per 104 st., ƒ 8 à 11.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA,

VAN DEN 21. OCTOBER 1851.

Het Nederl. Mudde Tarwe	van ƒ	7,50	tot ƒ	7,80.
Het dito dito Rogge (Oude)	»	0,00	»	0,00.
Het dito dito Rogge (Nieuwe)	»	5,00	»	5,60.
Het dito dito Boekweit [illegible] wigt (68 Ned. Pond.)	»	0,00	»	0,00.
Het dito dito Boekweit	»	0,00	»	4,40.
Een grof Tarwe-brood, van een pond Nederl.			»	0,15.
Een [illegible] Tarwe-brood, van zeven oncen vijf lood Nederl.			»	0,15.
Een Fransch- of Witte-brood, van een pond Nederl.			»	0,23½.
Een Rogge-brood, van 3 pond Nederl.			»	0,27.
Een Nederl. pond Tarwe-meel			»	0,32.
Een dito pond grof Tarwe-meel			»	0,16.
Een dito pond Boter			»	0,66.
Zand-Aardappelen (Vat of Mudde)		ƒ 0,00	tot ƒ	2,80.
Het 1000 Eiken Takhout			»	2,20.
Het 1000 Dorf Hout			»	2,00.
De [illegible] Spaanders			»	2,85.
De » Struiken			»	2,80.
De 100 Mutsaard			»	3,00.

TWEE HONDERD VIJFTIENDE STAATS-LOTERIJ.

VIERDE KLASSE.

1e Trekking. No. 8080, ƒ 10000; Nos. 10874, 9745, 5873, ieder ƒ 1000.
2e [illegible] No. 1880, ƒ 2000; Nos. 14613, 6863, 5280, 14268, 599, ieder ƒ 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (21 *October*) was de fondsnotering: Ned. 2½ pCt. 57¼, ⅜; 3 pCt. 67⅜, ½; 4 pCt. 88⅞, 89¼; O. Ind. Leen. 4 pCt. 88¼; Amort.-Syndik. 3½ pCt. 88¾; Handelm. 108¾; Belgie 2½ pCt. 46⅝; Fr. Oblig. 3 pCt. 54⅜, 7/16, ¾; Spanje Ardoins 14⅜, ⁵/₁₆; dito van 510 P. st. 14⅛, ¼, ³/₁₆; dito Onbep. St. 14³/₁₆; 3 pCt. 38⅝, ½; 3 pCt. Binnenl. à 6/m. 34⅞, 35¹/₁₆, 34¹⁵/₁₆; Coupons 8⁹/₁₆; Passive 5¹/₁₆, ⅛; Fr. Uitgest. 8½; Portugez. te Londen 33½, ⅝; dito 4 pCt. 32¹⁵/₁₆, ¹⁵/₁₆; Rusland 5 pCt. 104⅞, ¾; dito 1828—29 103⅝, ⅞; Certif. 1831—33 94¼; Id. 4½ pCt. 99⅝; 4 pCt. bij *Hope* 88, ⅜; Id. bij *Stieglitz* 88; Id. 5de Serie 87⅛; Inschrijv. in Assign. 6 pCt. 64⅛; Certif. van dito 64¹¹/₁₆; Oostenrijk Metalliek 70⅞, 71; Id. 2½ pCt. 36⅝; Nieuwe 2½ pCt. 37, ⅛; Nieuwe 5 pCt. 77⁷/₁₆, ⅞, ¾; Denem. 100⅛; Brazilie 88¼.

Advertentien.

*** Heden overleed, tot onze diepe droefheid, na voorzien te zijn geweest der H. H. Sacramenten der R. K. Kerk, aan een langdurig verval van krachten, onze hartelijk geliefde Vader den Heere ROELANDUS ANTONIUS VERLEGH, in den gezegenden ouderdom van ruim 80 jaren.

Uit aller naam,
R. A. VERLEGH, Pz.

BREDA,
21 October 1851.

*** Al die iets verschuldigd is aan, of te vorderen heeft, of eenige Papieren of Effecten onder zich mogt hebben, van den Boedel of Nalatenschap van wijlen den Heer SABINUS HENDRIK VOGEL, in leven Meester Leerlooijer, gewoond hebbende te *Oudenbosch*, en aldaar overleden den 24. Augustus 1851, gelieve daarvan betaling of opgaven te doen, ten woonhuize van den Heer HENRICUS VOGEL, Goud-, Zilversmid en Kashouder te *Oudenbosch*, voor of uiterlijk op den 15. November 1851.

Aanbesteding van Aardappelen.

Op *Zaturdag den* 25. *October* 1851, des middags ten 12½ uur, zal door den RAAD VAN ADMINISTRATIE DER KONINKLIJKE MILITAIRE AKADEMIE, op nieuw worden AANBESTEED:

De LEVERING van AARDAPPELEN voor de Kadets en Adelborsten, over het tijdvak van 1 *November* 1851 tot 15 *Julij* 1852.

De Voorwaarden liggen ter lezing op het Bureau van den Kapitein-Kwartiermeester; de Billetten van Inschrijving moeten op zegel geschreven, en de namen bevatten van *twee solide* Borgen, en kunnen voorts des morgens tot Elf uur van den dag der Besteding in de Bus gestoken worden.

Breda, den 21. October 1851.

Op last van den Raad voornoemd,
De Kapitein-Kwartiermeester,
F. C. R. BOERS.

*** De KOLONEL en PLAATS-KOMMANDANT der Vesting *Breda*, als belast met het beheer der Garnizoens-Bakkerij, is voornemens, om, onder nadere goedkeuring van het Ministerie van Oorlog, op *Woensdag den* 5. *November eerstk.* des middags ten 12 uren, AAN TE BESTEDEN het LEVEREN van:

Zes Lasten WITTE ZEEUWSCHE TARWE.
Zes » ROODE RIJN-TARWE.
Drie » BLANKE PRUISSISCHE ROGGE.

Zullende de Voorwaarden dier levering van en met heden ter inzage liggen op het Bureau van hem Plaatselijken Kommandant en van den Administrateur dier Bakkerij.

Met 1°. November TE HUUR binnen *Breda*,
tegen matigen prijs:

Een zeer aangename en vrij gelegen TUIN, in het midden der Stad, beplant met exquise VRUCHTBOOMEN, en voorzien van een overdekt PRIEEL. Nadere informatiën bij de Uitgevers dezer.

Ingevolge bekomen magtiging zal de ADMINISTRATIE VAN HET LIMBURGSCH-BONDSCONTINGENT KAVALERIE, op *Maandag den* [illegible] *October* 1851, des middags ten Twaalf uur, [illegible] op den *Heuvel*, *om gereed geld*, PUBLIEK VERKOOPEN:

13 voor de Kavallerie-dienst ongeschikt bevondene PAARDEN.

*** P. J. VAN DIJK, te *Schiedam*, heeft uitgegeven en alom verzonden:

TWEE BROEDERS,

EEN GESCHIEDKUNDIG VERHAAL.

Groot 8o. met [illegible]

BEGINSELEN DER MEETKUNST,

TEN GEBRUIKE OP DE SCHOLEN EN TOT EIGENE OEFENING VAN AANKOMENDE ONDERWIJZERS,

DOOR

A. HEMELOP,

Onderwijzer te Schiedam.

[illegible]

DE HOLLANDSCHE SOCIETEIT VAN LEVENSVERZEKERINGEN,

opgerigt in den Jare 1807 *te Amsterdam,*

gaat, blijkens de Tarieven, verkrijgbaar ten Kantore der Directie en bij H. H. Correspondenten, CONTRACTEN VAN LEVENS-VERZEKERING van onderscheiden aard aan; — verzekert WEDUWEN- en WEEZEN-PENSIOENEN; en geeft LIJFRENTE-BRIEVEN uit, zoowel dadelijk ingaande als uitgestelde.

De Directeur,
P. LANGERHUIZEN,
Heerengracht, tusschen het Koningsplein en de Vijzelstraat, No. 83.

Correspondent te Breda,
de Heer Mr. H. VAN DER MEER, Advocaat.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.